

שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו, וא"כ כל השבעה ימים הרי הוא יונק מאבר מן החי, ואיך מקריבין אותו על גבי המזבח, [וע"כ דחלב מותר].

הוא מותיב והוא מפרק לה, דכל האיסור הוא משום אבר מן החי, והרי כשישחטנו בשחיטתו הרי הוא מתירו גם משום איסור אבר מן החי זה, כמו שלעצמו מתירו משום אבר מן החי.

אמנם הדיין צדק שיחיה פקפק בזה, דהאיסור בחלב אינו משום אבר מן החי, רק משום יוצא מן החי, כמו שכתב בשו"ת עמודי אור [סימן נ"א], וא"כ לא שייך שחיטה להתירו כלל.

והשבתיו דאי משום הא לא איריא, דודאי איסור יוצא דקאמר שאסור, הכוונה שהוא כעין כל איסורי תורה שאסור גם צירן ורוטבן, וכמו היוצא מן הטמא שהוא טמא, הכי נמי היוצא מאבר מן החי דינו כאבר מן החי. והחלב נהי דאינו לא בשר ולא אבר, מ"מ אסור משום יוצא מן החי, ועיין חולין [ס"ט ע"א], ועל כל פנים ודאי ניתר בשחיטה כאבר מן החי, דלא יהא טפל חמור מן העיקר אם הוא באפשרי, ויצוייר זה.

אלא שבלא זה בורכא היא לומר כן ששחיטתו ביום השמיני יתיר איסור שאכל כל השבעה ימים, וכי כשיאכל איסור וכבר אינו בעולם ונבלע באבריו, נאמר שאחר שאינו בעולם עוד ונשתנה מעיקרו יתירנו, אתמהה.

★ ★

והדיין צדק נ"י מיתב יתיב, דלדברי העמודי אור שהוא משום איסור יוצא, א"כ הו"ל כהא דמיבעיא לן בחולין [ע' ע"א] הדביק שני רחמים ויצא מזה ונכנס לזה מהו, חזינן דבכהאי גוונא אולי אין לקרותו שיצא לאויר העולם, א"כ כל שכן דבכהאי גוונא שהולד ינק מאמו ונבלע באבריו שאין עליו שם יוצא כלל.

והשבתיו דלא דמי כלל זה לזה, דשם הספק אם אויר העולם מקדשו לבכורה, ועל כן כשלא יצא לאויר העולם אולי אין מתקדש, אבל בכאן וכי יציאתו לאויר העולם גורמת לו איסור יוצא מן החי, [הא] פרישתו מן החי שמתולדתו היה מחובר בו הוא שאוסרו, וא"כ מאי נפקא מינה אם ראה אויר העולם או לא.

והגאון המהרש"ם זצ"ל בספרו דעת תורה (יו"ד סי' ס' ס"ק ד') כתב ליישב הקושי, דהנה מהראוי שכל מעט טעם איסור המפטם ונכנס בעגל שיהיה קמא קמא בטל, כדאיתא כה"ג בביצה ל"ז ותוס' ב"ק ס"ט. אך די"ל דחוזר וניעור, וכ"ה ביערות דבש ח"ב דרוש ד', ולפי מה שכתב הפלתי סוף סי' צ"ט הא דחוזר וניעור הוא רק מדרבנן, אם כן אי אפשר לדייק מקרא דחלב שרי, [כי אמרינן קמא קמא בטיל מדאורייתא], וגם אי נימא דהא דחוזר וניעור הוא מדאורייתא, ויש לי ראייה לזה מתוס' בכורות נ"א ע"א וכו', מ"מ י"ל דהא כל איסור חלב לפי הסלקא דעתך הוא משום אבר מן החי וכו', ולפמ"ש התוס' בחולין ק"ג ע"ב דבאבר מן החי חלקו מבחוק מותר אפי' בחזר ונצטרף, א"כ לא שייך באבר מן החי דין חוזר וניעור, וא"כ העגל היונק מותר מן התורה, [אף אם נאמר שחלב אסור, ומן הטעם דקמא קמא בטיל].

וכן בדם (אם ההו"א לאיסור חלב הוא מטעם דם וכמובא לעיל מהנוב"י ועוד) כיון דבעינן שיהיה הדם ראוי להקרבה, ובקדשים יש דיחוי, ולא שייך חוזר וניעור כדאי' בזבחים ע"ז ע"ב, וא"כ העגל היונק מותר מן התורה. עכ"ד.

★ ★

ובקובין כרם שלמה (שנה ו' קו' ה' ע' ט"ו) מובא עוד תירוץ מהגאון המהרש"ם זצ"ל בקושי' זו, די"ל דכיון דנשחט אח"כ ניתר בשחיטה, כמו דהולד עצמו הוי אבר מן החי וניתר בשחיטה. ועי' רמב"ם בפיה"מ תמורה שם דס"ל דכשירה שינקה מן הטריפה פסולה רק באותו יום שינקה בלבד, אכן תוס' סוף פרק כל האיסורין והובא בש"ך סי' ס' פליגי אהרמב"ם. ובתשו' ח"ס יו"ד סי' ע"ב כתב דהוי רק משום גנאי לגבוה, וא"כ י"ל דדוקא בינקה מן הטריפה הוי גנאי, משא"כ חלב דזה דרך גדילתן, ודו"ק. ועיין בשו"ת דובב מישרים (ח"ג סי' נ').

★ ★

הגאון האדר"ת זצ"ל בספרו עובר אורח (סי' פ"ד) הקשה ג"כ קושי' זו ופלפל בה הרבה ונביא דבריו: הקשני הדיין ומורה צדק הרב ר' ד"צ הלוי הורוויץ נ"י בליל ד' ויצא בשם המופלג מורנו אברהם דוב מנישוועז נ"י בהא דשקיל וטרי בבכורות [ו, ב] מנ"ל דחלב מותר, ומאי טעמא לא מייתי הגמרא ממקרא מלא שבתורה [ויקרא כ"ב כ"ז]